

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**,
helyettes szerkesztő: **Szabó Sámuel**.

Tartalom: A párisi közkiállításról, IX. — Szőlőink állapota. **Paget János**. — A szénacsinalás. **Erdélyi Károly**. — **Veres Dániel** lakatjai. **K. L.** — Kivonat a sz.-fehérvári 79-iki kiállítás szabályzatából. — Pár szó a vasekék munkájáról. **Tátr Lőrincz**. — Legújabb bormérgezés. **K. L.** — Választmányi ülés, aug. 6-án. — Vidéki gazd. tudósítások. (**Kraszna**, **Háromszék**, **Mocs**). — A szerkesztő postája. — Hirdetések. — **Piaci árak**.

A párisi közkiállításról.

(Eredeti tudósítás.)

(G. V.) IX, A legrégebb emberi foglalkozás, a mezei gazdaság, aránylag későn jutott el oda, hogy megszokott eljárásának mikéntjét? miértjét? keresse. Észrevette ugyan a figyelmesebb pásztor is, hogy legelő állatjának ürüléke gazdagabbá, bujábbá tette a tenyészetet; látta, hogy az elhulló mag kedvező körülmények között csírázott és egy új növénynek adott életet; de az ok és okozat közötti összefüggés sokáig ismeretlen maradt és ezen nincs is mit csodálkozni! A szántásvetés mestersége nem mindig volt becsült, nem sokáig maradt a szabad ember kezében — rabszolga, jobbágy végezte azt, ki mint „glebae adstrictus“ alig, vagy épen nem élvezte szorgalmának gyümölcsét; pedig a legtöbb haladásnak nem az ideális szempont, hanem épen az önző haszonlesés, az életfenntartási ösztön fokozása volt leghatalmasabb tényezője.

Az ökológus és abszolút uralom idejében minden fennköltebb eszme üldözve, minden új gondolatnak képviselője kizozva, sőt nem ritkán megölve lett — és a nagy francia forradalomnak nem legkisebb érdeme, hogy a sanyargatott test mellett, a békóba vert léleknek is megadta létfeltételét — a szabadságot. Ekkor történt, hogy **Lavoisier** felfedezte az életnek és halálnak egyaránt hatalmas agensét, az **oxygent** vagy élenyt — és kar-

öltve a többi tudományok fejlődésével, e percztől számíthatjuk az okszerű mezőgazdaság megalapítását!

E haladás szonban csak lassan történhetett, lépésről lépésre kellett elfoglalni a tért, sőt a tudomány bajnoka még ma is itt-ott lenézéssel találkozik; szemére vetik, hogy theoretikus, ki nem az élet megállapodott szabályaival, hanem tetszés szerint összekotyvasztott receptekkel kíván hatni és csodákat mivelni. Nem lehet tagadni, hogy a tudomány nem ritkán tévedett, de hiszen tapogatózva kellett előre haladnia, míg azon álláspontot elérte, melyet ma minden elfogulatlan ember elismer és tisztel. Főleg mióta külön u. n. kísérleti állomások és mezők jöttek létre, azóta mindinkább biztosabb lett az alap és legnagyobb vívmányainkat, kivált a növények és állatok táplálkozását illetőleg, ezen tudományosan vezetett intézményeknek köszönhetjük.

A francia földmívelési ministerium azon nem könnyű problémát tűzte maga elé, hogy legjelentékenyebb kísérleti mezőjét — **Vincennest** a világhiállítás nagy közönségének is bemutatasa. A **Trocaderotól** félreesőleg, az anthropologiai csarnoktól jobbra esinos pavillont látunk élő növényektől körülveve, itt találjuk a szóban forgó kísérletet „in usum delphini“ bemutatva. Az egésznek alapeszméjét a növények trágyaszükséglete s annak mikénti kielégítése képezi és növénypéldányokkal, fényképekkel, táblázatokkal bőven és ügyesen van illusztrálva. A kísérleti mező 120 kis táblából áll, mely a következő növényeknek ad helyet u. m.

búza, borsó, törökbúza, repce és burgonya egyenként 1—24 tábláig úgy, hogy minden veteményre vízszintes irányban 24 tábla jut. Az 1-es trágya nélkül van kezelve, 2—5-ig teljes (azaz mesterségesen összetett) trágyát kap, a 6-ik ásványi, 7—9 légenytartalmu trágyának van szentelve, 10—11 mézphosphatokkal trágyázva, 13—18 a növények vegybontásával a talaj termőképességére enged következtetést, 19—21 a váltórendszer kipróbálására szolgál, 22 ismét trágya nélküli, 23 és 24 különböző trágyák

megkísérlésére van fenntartva. Ezen mívelési terv igen egyszerű, de éveken át következetesen folytatva nagyon tanuságos eredményeket fog adni.

A trágyaisme főbb tanai s a bizonyítékul szolgáló kísérletek 14 röviden és velősen szövegezett táblán a falra vannak kifüggesztve; tartalmuk a következő: 1) A növény összetétele, itt példa gyanánt a buza szolgál. 2) A talaj, istállói és ásványi trágyáról általában. 3) A levegő ammoniakja. 4) A trágya hatása. 5) A múlt és jövő gazdálkodásának összehasonlítása, ezt meg nem állhatjuk, hogy ide ne igtassuk:

	. mult:	jövő:
Földbére 1 hectare után	45	45
Általános költség	52	52
Mívelési „	43	43
Vetés költsége	46	108
Trágya költsége	74	174
Aratás és cséplés költsége	34	60
Összeg	294	és 420 frank,
szalmát leütve 50 frankkal	244	és itt 95 frankkal,
lesz 325 frank,		
terem most 14 hectoliter per	} terem jövőre 30 hectoliter per	
20 frank 280		20 frank 600
levonva a költséget 244		levonva a költséget 325
marad 36 frank,		jövőre pedig 275 frank,

mint egy hectarenak tiszta jövedelme!!!
A 6-ik táblázat a cserépmívelés eredményeit ábrázolja. 7) A vegyi trágya anyagairól szól. 8) A fő vegytrágyák összetétele és 9) használata. 10) A vegytrágya ára, viszonyítva az istállói trágyához. 11)—14) Aratási eredmények, melyek természetesen a mikénti trágyázás czélszerűségét helyezik előtérbe. Érdekesekek a következők: az alábbi növények adtak az elősorolt trágyákkal, u. m.:

350 kísérlet répával: istállói trágyával 338, teljes trágyával 378, ásványi trágyával 277, légeny trágyával 317, trágya nélkül 223 métermázsát.

365 kísérlet istállói trágyával 156, teljes trágyával 165, ásványi trágyával 132, légenytrágyával 142, trágya nélkül 110 métermázsát.

317 kísérlet buza pedig istállói trágyával 26, teljes trágyával 29, ásványi trágyával 23, légenytrágyával 25, trágya nélkül 18 hectoliter hectáronként.

Külön táblázatok tüntetik fel a légeny absorbeálásának bebizonyítását, a „genesis“t és változatait stb. Mindenütt élő növények szolgálnak a mondottak tanuságául, többféle trágyával megkísérlve, mely a növényben „uralkodó anyag“ („dominante“ mint itt nevezve van, szokottabban főalkatrésznek mondva) nélkülözhetlenségének bebizonyítására szolgál. A pavillon előtt törökbuza, burgonya, káposzta és kender van mívelve, trágya nélkül, ásványi és teljes trágyával, ennek vegetatioja is ékesen szóló argumentum a jó trágyázás érdekében.

A kísérleti mező főnöke Ville György, ki nem haragszik, ha Franciaország Liebigjének tartják és egyáltalában szerelmes magába, mert kedves „én“-jének feltüntetésére minden módot felhasznál, egyáltalában kissé vásáriasan tünteti fel a

komoly tudomány portékáit és nem ritkán könnyedén intézi el a legnehezebb és még meg sem oldott problémákat! Mindezen jogos kifogások daczára, el kell ismernünk, hogy az egész, a nagy közönség igényeit tekintve, felette ügyesen van rendezve és kétségkívül jobb hatást tesz, mintha a szigorú és óvatos tudósoknak kétkedő feltevéseit reprodukálná, melyek gyanakodással fogadva, az utánzástól elriasztanának. —

Szőlőink állapota.

Gyères, 1878 aug. 8.

Szép, nagy termés mutatkozik ugyan az ország nagyobb részében, de a sok esőzés s ezzel járó hives idő a fejlődést késlelteti.

Alkalmasint az igen sok eső idézett elő különböző beteges állapotokat, melyekről e sorokban értesítést kívánok adni. Szőlőhegyeimnek kivált alsóbb tábláiban sok szőlőszemen fekete foltok mutatkoznak, melyek miatt a bogycok aprón, fejletlenül maradtak; okát e beteges tüneteknek nem ismerem, de meg vagyok győződve, hogy nem a nép által úgynevezett r a g y a, a mi a növények nedves leveleire sütő napsugártól származik, hanem más ok idézte elő.

Ennél jóval veszélyesebb, s kivált, ha elhanyagoltatik, sok kárt tehet a Oidium Tuckeri nevű kis gomba, mely az ifju venyigére, levelekre s kivált a fürtökre és szemekre szokott telepedni. A közelebbi napokban már lakóbázam mellett, redélyre művelt egyes tőkéken észrevettem az Oidiumot, s azután csáni szőlőmben is jelentékeny kiterjedésben megtaláltam; itt különösen a riesling tőkéken.

Szerencsére az ellenszer biztos: b ü d ö s k ö v i r á g g a l való meghintés, melyet egy kis kézi fuvóval, erre alkalmazott pléhszelenczéből könnyen rá lehet a növényekre szórni.

Ilyen fuvó rajzát, 4—5 évvel ezelőtől a Br. Babo által szerkesztett „Weinlaube“ czimű ujság hozta s Klosterneuburgban 4 frtért megszerezhető; nálam is megvan és itthon alkalmasint még olcsóbbért ki lehet állítani. A kénezés költségei csekélyek s használata után a jó eredmény biztos.

Ha a Oidiumos gerezdek bekénezését elmulasztjuk, a szemek megrepedeznek s megrothadnak. A megtámadott fürtök, levelek úgy néznek ki, mintha finom hamuval lennének behintve; henkelyeken, leveleken szürkés-feketé foltok szoktak mutatkozni.

Csak jelezni kívántam e bajt, s a t. közönség figyelmébe ajánlani, mely alkalmasint kisebb-nagyobb mértékben az ország különböző vidékein megjelent, csak hogy nyilvános értesítés nem tétetett még róla. Ha jól emlékszem 1874-ben is jóformán el volt terjedve, de nálunk nagyobb kárt nem okozott, miként a dél-európai országokban szokott s a rá következő téli hideg hatására megszünt.*)

Paget János.

*) Kolozsvári kerti szőlőkben mi is találtunk már Oidiumot; főként az Uva reginaen előfordulva. Szerk.

A szénacsínálás*)

Szénacsínálás vagy szénatakarás alatt értjük a szénafü kaszálását, szárítását, gyűjtését, szóval mindazon munkákat, melyek a széna betakarítása körül előfordulnak.

Kaszálni legjobb akkor, midőn a réti füvek virágzásban vannak; a mi melegebb vidékeken körülbelül június második felére esik, hidegebb tájakon, valamint az egy termést adó réteken később következik be a kaszálás; ellenben öntözött réteken vagy olyanokon, melyek három vágást adnak, közönségesen már május végén vagy június elején kaszálni lehet. Igen sok helyt a kömény érését tartják leghelyesebb időpontnak a kaszálás megkezdésére. Korai kaszálás által a szénaahozam kevesebb, késői kaszálás által pedig silányabb lesz. E szerint úgy a korai, mint a késői kaszálás egyaránt hiba. Gazdáink leggyakrabban ez utóbbi hibába szoktak esni; minek következtében rendszeren silány, s a szalmánál nem sokkal több táplálékkal bíró szénájuk lesz. Ha akkor kaszálunk, midőn a füvek teljes virágjukban állanak, ez esetben nemesak sok, hanem kitünő minőségű, puha és lápdás szénát nyerünk.

A kaszálás idejének megállapításánál természetesen az időjárás viszonyok is tekintetbe veendőek. Szt.-Iván nap (Jun. 24.) körül rendszeren esős idő szokott lenni. Ezt tudva, a körültekintő gazda a sokoldalú tapasztalataik ilyenmü intészeinek figyelembe vételével fogja a kaszálás idejét megállapítani. A sarjukaszálást, melynek ideje rendszeren augusztus végén vagy szeptember elején következik be, nem szabad későre halasztani; minthogy akkor a sarju szárítása sok nehézséggel jár.

Kaszálásnál főleg arra kell ügyelni, hogy a fü, sem igen fűt, sem igen mélyen ne vágassék le. Legjobban lehet kaszálni a reggeli és esti órákban. Egy jó kaszás képes naponkint közel fél hektár rétet lekaszálni. A kaszálás különben igen meg van könnyítve az évről-évre nagyobb elterjedésnek örvendő kaszálógépek által. Ezek hasonlóak az aratógépekhez; csupán annyiban különböznek tőlük, hogy marokrakó készülékkel nem bírnak. Leginkább lehet ajánlani a Horsby és fia által készített kaszáló gépet; ez igen szilárd szerkezetű, egészen vasból van és nem is a legdrágább; az olyan gép, mely 1,25 m. széles rendet vág, 300 forint; az olyan pedig, mely 1,41 m. szélest vág 335 frt. Ily géppel naponta 35--40 hektár rétet le lehet kaszálni.

Lekaszáltván a fü, a rendek reggel egyenletesen szétteregtetnek; délután egyszer megforgattván a széna, estefelé körülbelül egy meter magas halmokba, ugynevezett petrenczékbe rakatik, hogy a harmattól és esőtől védve legyen és hogy a halmokban erjedés álljon be, mely másnap a száradást elősegítse. Következő napon délelőtt 9 óra tájban, midőn a harmat már felszáradt, ha nem lehet esőtől tartani, a petrenczék szétteregtetnek, s déltájban megforgattván, csakhamar oly száraz lesz meleg időben a széna, hogy még azon nap be lehet hordani. Kedvezőtlen időjárással az egészen meg nem száradt szénát estefelé nagyobb petrenczékbe, u. n. hoglyákba

rakjuk, s ezeket harmadnap mulva még egyszer szétterítjük s megforgatjuk. Esős időben kaszálás után a rendek nem teregettetnek el, hanem estefelé apró petrenczébe rakatnak, s csak másnap, ha az eső megállott s a nedvesség kissé felszikkadt, szórátnak szét. Helytelen azon eljárás, mely szerint a lekaszált fü éjen át szétszórva hagyatik; az ily széna színéből és jószágából sokat veszít. Tartós eső, mely által a fü kilugoztatik, megfosztja a szénát táperejétől; sőt még a többszöri harmat is jelentékenyen csökkenti annak tápértékét.

Ha igen kedvező és tartós jó idő van, azon legyen a gazda, hogy azt szénája szárításánál minél jobban kihasználja.

Talán helyén lesz megemlíteni e helyen, miszerint van két segédeszköz, melyeket — minthogy a szárítás és gyűjtés munkáját jelentékenyen megkönnyítik — nem lehet a gazdának elég melegen ajánlani; e segédeszközök:

- 1) a szénaforgató gép,
- 2) a gyűjtőgép.

A Howardféle szénaforgató igen jeles készülék. Munkája abból áll, hogy a lekaszált füvet megragadván, a levegőbe szórja és így a levegővel és széllel jobban érintkezhetvén, sokkal hamarabb megszárad. A gép egészen vasból van készítve; dacára ennek oly könnyű, hogy egy ló is kényelmesen vonhatja. Ára 180 forint. Nagyobb, két ló után készített forgatógép körülbelül 210 frtba kerül. Általában e gépet a legtökéletesebbek közé sorolhatjuk azok között, miket ez ideig a mezőgazdasági gépészet produkált.

Ép ily tökéletes eszköz a gyűjtőgép vagy lógereblye is, mely meggörbített, mozgó acélfogakkal van ellátva; e fogak egy e célra alkalmazott emelőkészülék segítségével egyszerre felemelkednek s a felgyűjtött szénát kihullatják. E gépet aratókor az elmaradozott kalászkok összegereblyezésére is igen czélszerűen lehet használni. Egy ily Ransomes, Sims és Headféle lógereblye ára 90—100 forint. Kaphatók olyanok is, melyek egyes munkás által vonhatók, s kisebb gazdaságokban igen czélszerűek; ezek ára csak 32 frt. Megemlíteendő az egészen fából készült s igen egyszerű szerkezetű amerikai gereblyék is, melyek szintén jó szolgálatot tesznek.

A szénatakarításnál egyik, szem elől nem tévesztendő szabály az, hogy egyszerre csak annyit kaszáltassunk, mennyit 2--3 nap alatt képesek vagyunk behordatni. Továbbá száraz, meleg időben nem kell gyakran forgatni a szénát; mert akkor igen elmorzsolódik. Ezt főleg akkor kell szem előtt tartani, ha a szénafü között sok a herenemü. Kedvezőtlen időben sietni kell a szénát minél előbb petrenczékbe rakni. Württembergben és Tyrolban a széna szárítására fából készült, úgy nevezett, szárító gúlákat használnak.

Újabb időben némely vidékeken kezdenek úgy jární el a szénakészítés körül, hogy a lekaszált rendeket 6 óra mulva megforgatják, sőt némelyek két rendet egymásra fordítanak; később, ha az idő kedvező, a rendek szétteregtetnek, azután megforgattatnak. Este vagy közelgő eső előtt a széna petrenczékbe rakatik, melyek annál nagyobbak lehetnek, minél szárazabb a széna. Másnap, ha az idő engedi, a petrenczék szétterítettnek, mihelyt a harmat felszikkadt. Ha ekkor sem szárad

*) Lapunk ez évi 24-ik számában „Füből lesz a széna“ stb. czikkünk kiegészítéséül közöljük. Szerk.

meg annyira, hogy délután behordani lehessen, akkor a széna nagyobb boglyákba rakatik. Ezen eljárási mód ugyan több időt vesz igénybe, mint a fentebbi; de azért kifizeti magát, mert így jobb minőségű szénát nyerünk.

A sarju szárításánál még nagyobb gonddal kell eljárni és arra törekedni, hogy behordáskor az a lehető leszárzabb legyen, mert a nyirkos állapotban a csürbe hordott sarju a mellett, hogy megpenészedik, könnyen ki is gyúl és tűzveszélyre adhat alkalmat.

Az oly szénát, mely az időjárástól szenvedett, igen ajánlatos a csürberakáskor egy kevés sóval behinteni. 100 kgr. szénára 0.3 – 1.0 kgr. só elegendő. Ily besózás által a takarmány nagyon izletessé lesz és a marhák igen örömet eszik.

Majd minden gazdaságban, a rétek minősége szerint, különféle értékű széna terem. Idő- és munkakimelés tekintetéből még a réten osztályozzuk a szénát, a legjobb minőségűt a juhok, a középezt a szarvasmarhák s a legsoványabbat és körösát a lovak számára jelölve ki.

A szénának az istálló padlása fölött való eltartására vonatkozólag megjegyzendő, hogy az csak azon esetben tanácsos, ha a padlás polyvás vagy szalmás agyagsárral vastagon be van tapasztva; mert ellenkező esetben az istállóból a gázok a szénába nyomulnának, s azt megrontanák. Egyébiránt a szénát nem annyira istállópadláson, mint inkább csürben és kazalban szokás eltartani. Kazalozásnál azonban nem ajánlatos a szénát közvetlen a pusztá földre rakni, mint ez nálunk általánosan szokásban van; hanem czélszerű alája ugynevezett „kazalkezetet“ (alacsony lábakon nyugvó gerendarácszat) alkalmazni miként ezt az angolok és amerikaiak teszik.

A rétek hozama különféle körülményektől függ és igen változó. Egy hektár igen jó minőségű rét körülbelül 5600—12,000 kgr. széna- és sarjutermost ad, középjóságú rét 3000—5000, silány rét pedig 1500—3000 kgr. termést szolgáltat. Nedves helyen és időben nőtt fűből aránylag kevesebb száraz takarmány lesz, mint a száraz helyen és időben nőtt fűből. A sarjuhozamot a szénahozamnak rendszeren felére szoktuk becsülni, a mennyiséget tekintve.

Ép ily különféle a rétek hozama minőségileg is. Legrosszabb szénát szolgáltatnak a nedves rétek, melyeken csupán savanyu füvek teremnek, minők: sás, káka, zsurló stb. A jó széna, tápértékét tekintve, még egyszer annyit ér, mint a silány; vagyis 1 metermázsa jó széna fölér 2 metermázsa silánnyal.

A sarju, főleg hizlalásra, többet ér, mint a széna; legjobban meg szokták fizetni: feltéve, hogy száraz és megázatlan állapotban takarított be.

A száraz széna a nyers fűnek közönségesen egy ötödét teszi sulyra nézve; azaz 5 kgr. fűből 1 kgr. száraz széna lesz; azonban a széna és fű tápértékét tekintve, az arány egy kissé változik, a mennyiben 4—4½ kgr. fűvet szoktak egyenértékűnek venni 1 kgr. szénával.

Erdélyi Károly.

Veres Dániel lakatjai a párisi közkiállításon.

Veres Dániel kolozsvári lakatos mestert már régóta ugy ismeri nálunk a közönség, mint rendkívül ügyes, jeles iparost. Néhány évvel ezelőtt neve szélesb körben ismertté lett, főként az által, hogy a kolozsvári takarékpénztár nagy Wertheim-szekrényének véletlenül becsapódott ajtaját, (mely a kulcsokat is berekesztette), képes volt több napi munkával felnyitni. Azután a készítő Wertheim által dicsekvéssel kinyithatatlanoknak hirdetett tűzmentes szekrényzárak közül többeket is felnyitott.

Most egy saját találmányu zára oly feltűnést okozott a párisi kiállításon, mi hazánknak is dicsőségére válik. A legtekintélyesebb szakértők, élükön Wertheim báróval, Veres Dániel új találmányu zárját nagy elismeréssel fogadták. E találmányában kombinálta a Wertheimféle legjobb két zár előnyeit. Rubin Simon magyar kiállítási felügyelőnek ez alkalomból Veres Dánielhez, czimezett levelét, érdemesnek tartjuk olvasóinkkal megismertetni. A levél így szól:

Tisztelt uram!

Különös örömömre szolgál Önnek ö méltósága Harkányi Frigyes kormánybiztos úr nevében az ide mellékelt a bécsi nagy gyáros, Báro Wertheim úr névjegyét azon hir kíséretében megküldeni, hogy miután kéresemre a báró úr kiállított lakatainkat megsejmelte, az Ön által kiállított 2 lakat, de különösen a két nyelvű kulcsesal nyitható és zárható lakat nagy tettségét kinyerte, ugy hogy a báró úrnak meg méltóztatott engedni, hogy Ön, tisztelt úr, levél útján hozzá fordulhat s talán üzletet is csinálhatnak. A báró úr azt találta, hogy Ön utóbb említett zárjában két külön rendszert egyesített, a melyet eddig sehol s az egész párisi kiállításon sem talált.

Midőn ezen örömhirt van szerencsém a kormánybiztos úr nevében Önnek közölni, el nem mulaszthatom Önt, mint derék iparos hazánkiát a legmelegebben üdvözölni, melylyel maradok Páris, 1878 július 11-én tisztelettel Rubin Simon s. k. felügyelő. —

K. L.

Kivonat a székesfehérvári 1879-ki országos kiállítás

általános szabályzatából.

A székesfehérvári 1879-iki országos ipar-, termény-, szépművészet- és állatkiállítás Fejérmegye és Székesfehérvár köztörvényhatóságának pártfogása alatt áll.

A kiállítás szellemi részére, nevezetesen az intéző és vezénylő közegek közti érintkezésre vonatkozó levelezések: „Országos kiállítási végrehajtó-bizottság elnökségéhez Székesfehérvárott“ intézendők.

A kiállítás 1879-ik évi majus hó 10-én nyitattik meg és tart bezárólag junius hó 1-ig.

Kiállithatók Magyarhon és kapcsolt részeinek arra méltó mű- és terménycikkei, szépművészeti és régészeti tárgyai, tanszerei és iskolamunkálatai, állati, gép- és gazdasági eszközei, kizárva csak a gyors romlásnak kitett anyagok és robbanó készítmények vannak.

A bejelentések 1878-ik évi július hó elejétől egész 1879-ik évi márczius hó 1-éig fogadtatnak el. Ezen határidőn túl bejelentett tárgyak előnyös elhelyezéseért a végrehajtó bizottság nem szavatol.

A kellő időben bejelentett tárgyak 1879-ik évi április hó 20-ig küldendők be. A küldemények február hó elsejétől fogadtatnak el.

A kiállítóknak a szokásos bejelentési iv megküldetik. A haza összes vasuti vonalain nyerendő szállítási árkedvezmény, annak idején a kiállítókkal közölni fog.

A térdij fele a tárgyak bejelentésekor, másik fele a tárgyak beküldésekor fizetendő és pedig: fedél alatti helyiségekben 4 frt., fal melletti 2 frt., faltér 1 frt., ideiglenes épületekben 2 frt., a szabad téren 1 forintjával — □ méterenkint. Asztalokat a bizottság díj nélkül ad, a kiállító csak az elfoglalt térseget fizeti. Kívánatra a bejelentő terhére állványok is készíttetnek.

A kiállítóknak jogukban áll czéjük vagy nevök után azon bárminemű segéd munkások neveit felírni, kik a kiállított tárgyak készítésében kitűntek.

A kiállítás 17 csoportra osztatik, a következő osztályozással: I. Erdőtermények és félkészítmények, nehezebb fai-par. II. Bányatermények és félkészítmények, nehezebb ércz-ipar; nemkülönböztetve üveg-, gyurma-, agyag- és kő-ipar. III. Mezőgazdasági termények és félkészítmények, kert-ipar. IV. Malomipar és élelmi czikkek. V. Szesz-ipar, borok és egyéb szesz italok. VI. Fonó-, szövő-ipar ruházati tárgyak. VII. Háztartási és bútortermények. VIII. Vas-ipar. IX. Nemes ércz-, nemes kő- és fém ipar. X. Bőr-, csont- és kaucsuk tárgyak. XI. Műipar és zenészeti tárgyak, építészeti rajzok és tervek. XII. Közművelődési tárgyak, tanszerek, tudományi és szépművészeti tárgyak. XIII. Gazdasági eszközök, iparos szerszámok és kézi gépek. XIV. Gépek, gőz-, víz- és lőerőre. XV. Halászati, hajózási és vízépítészeti tárgyak. XVI. Állattenyésztés, állatkiállítás. XVII. Régészeti tárgyak és műemlék-kiállítás.

Minden kiállítónak joga van külön képviselőt tartani, de bizottság már eleve gondoskodott egy általános képviselőről is, midőn hivatalos közlönyül a „Szék es fehérvár és Vidéke” czimű lapot választotta, mely a kiállítás minden mozzanatáról gyors és hiteles tudósítást adand.

Jutalmul, a kiállításához bocsátott minden tárgy tulajdonosa egy emlék-érmet nyer; kiváló tárgyak érdem-érmet s a kitüntetést indokoló diszokmányt kapnak.

A kiállítók s ezek munkásai, valamint a rendezésnél közreműködő tagok állandó szabadjegyet nyernek. A látogató közönség részére érvényes 50 kros bemeneti jegyek adatnak. Beigazolt munkások és 14 éven aluli gyermekek, iparos tanoncok és szolgálatban lévő katonák (örmestertől lefelé) féláru jegyeket nyernek. Ünnepeles alkalmakkor a belépti díj 1 frt.

A kiállítók, ha kötelesegeiknek eleget tettek, tartoznak tárgyaik eltávolításáról a bezárási naptól számított 20 nap alatt intézkedni; ezen időn túl el nem vitt tárgyak a kiállító terhére beraktározatnak.

A kiállított tárgyak tűz elleni biztosítását — a kiállító kívánatára — a végrehajtó-bizottság eszközöli.

Az 1879-ik évi székesfehérvári országos kiállítás végrehajtó-bizottságának 1878. évi április hó 3-án tartott üléséből:

Gr. Zichy Jenő,
kiállítási elnök.

Csitári Kálmán,
kiállítási titkár.

Pár szó a vasekék munkájáról.

Az „Erdélyi Gazda” 6-ik számában a Mezőség egyik, általam is ismert és tisztelt praktikus gazdájától, kinek csinos és rendezett gazdaságát jól ismerem — egy czikk jelent meg „A mezőségi szántásról” melyben a faekék védelme mellett különböző bizonyítékok lettek felhozva, a vasekék háttérbe szorításával.

Nem akarok a Mezőségen folytatott munkákról, innen a távolból ítéletet hozni, csak a vasekék előnyeiről mondok el egyetmást, a kép másik oldalának kiegészítésére.

1. „Gyeptörésnél a vaseke első szántó eszköz, jó munkát ad, ha szintén kevesebbet is a faekénél; bár több vonóerőt kíván, de tagadhatatlan, hogy az őszi és tavaszi mag alá a jó faeke sokkal alkalmasabb” mondja czikkíró ur.

Nem tartozom azok közé, kik a régít csak azért, mert régi, el dobják s kevésbé alkalmas újjal, drága, de rosszal cserélik fel; de azok közé sem, kik légrádi bioskával szobrot vélnék faragni.

Ha Sopron, Zala, Vas, Fehér, Veszprém és Somogy megyék egy részét tüzetesebb vizsgálat alá vesszük, látni fogunk oly helyeket, melyek a futó homoktól a kavicsos feltalajig, a laza tözezes talajtól a televényt alajig, a homagtalajtól a lehető kötöttebb agyagtalajig váltakoznak; a róna síkfekvést a hullámosig, hegyes vidéket a kösziklásig magokba zárják.

Főleg Zalamegyében nagyon sok a vulkanikus kőzet; bizonyítják Badacson, Szigliget, Tihany, Csobáncz, Rezi, Tátika hegysegei, melyek oldalain szőlő és szántóföld váltakozva jönnek elő, míg alattuk hullámos lapályos szántóföldek terülnek el s bár mindenikét keresztül nem utaztam, nagyobb részöket igen jól ismerem; de soha sehól itt faekét használatban nem láttam; sőt a közönséges földmivelő osztály is, mely az ujitásnak nem embere, két lóval, festett vasekén szántogat — mit minden község kovácsa és bognára nagyon kevéssel drágábban állít elő, mint Erdélyben a faekét. — Míg Erdélyben, ha az ember ott, hol az áldott faeke divik, megfordul: 4—6 ökröt lát befogva ezen faalkotványokba, tartja: egy erős béres és az ökröket hajtja egy ostoros vagy kis béres.

Az uradalomban, hol e sorok írója alkalmazva van, az ugarszántást és összel a tavasziak alá teendő szántást, — hol mély szántás teendő — végzi 2 ökrök és 2 tinó és egy szekeres béres vagy nagyobb szántó gyerek vagy esetleg egy kis béres, de mindig csak egy, keverő és mag alá a szántás 2 ökrökkel történik, az ekét tartja 12—15 éves gyerek, a ki egyszersmind az ökröket is hajtja, az első béres felügyelete alatt; ezen gyerekek napi díjja 18—24 kr, éven át — s minden szekeres béres köteles egyet tartani — az alatt a szekeres béres tesz a gazdaságban más teendőt. Hogy ezen gyerekek mily ügyessé-

get fejtenek ki a szántás körül, az is bizonyítja, hogy volt rá több eset, hogy egy ily szántógyerek versenyszántásánál 1–2 arany jutalmat kapott, sőt az öt aranyos díjat is megnyerte, míg a faekét folyton oly erővel kell tartani, hogy gyerek azt, főként egész éven át, vagy csak huzamosabb ideig is, ki nem bírná.

A mi a mennyiséget illeti, minden bizonnyal mi naponta egy pár ökörrel többet száratunk, mint Erdélyben faekével bárhol: egyre százat merek tenni!

Ez nagyon természetes! mert hiszem mindenki jól ismeri azon fizikai törvényt: „hol nagyobb a surlási akadály, ott egy testet tovább mozditani, vagy vonni, nehezebb, mint hol kevés a tapadás és kisebb a surlási akadály.“ Már pedig a vaseke jól görbített sima felületű kormánylemezen, hogy kisebb a surlási akadály, kevesebb a tapadás, mint a szegletet alkotó bárdolt fa kormányon: az kétségbe vonhatatlan igazság.

A mi pedig tartósságát illeti, azt csak a tudja, a ki egy kovács- és bognárnaplót vezet éveken át és havonta kivonatot készít belőle, pénzértékre reducalva. A gazdaságnak faekék mellett még egy bognárt és faragó bérest kellene tartani és 15–20 székér szerszámával több kellene évente; nekünk pedig a tiszta jövedelem emelkedése nagyon is érdekünkben áll, mert a perczentre (‰; százalék) befolyással bír, ebből pedig a gazdasági személyzetnek osztaléka jár.

A mi a sekély és mély szántást illeti vasekével, ha kívántatik szántható oly sekélyen, mint a faeke és oly mélyen, mily mélyre a faeke soha; azért van a farsróf, ekekulcs, azért a taliga, hogy a szántás szabályozható legyen, kényünk-kedvünk szerint.

Van kapáló, töltő, porhanyító, Benkőféle magtakaró és rendes szántó vagy ha tetszik gyeptörő ekénk. Hogy a faeke mindezeket egymaga representálhassa és pótolhassa, nem képzelhetem.

Igen tisztelt cikkíró ur! ha egy jól készült Czenki vagy helyesen összeállított Vidacsféle ekét működni lát, kétségkívül mind a munka mennyiségével, mind minőségével megleendene elégedve. Azonban vannak oly olcsó áron kínált vasekék is, melyekre fordított pénz igazán holt tőke; ép ezért, ha drágább is a jó, de rosszat soha sem kell venni. Az ilyen mindig megállja helyét és — többet ér a faekénél!

Beleg, 1878 július 15-én. **Tatár Lőrincz.**

Legujabb bormérgezés.

Egy dortmundi család körében Ausztriában, a „Wein und Agric. Zeit.“ szerint, közelebről feltűnő betegség mutatkozott egy palack piros bor elköltése után. A háziur, ki keveset a vetyannal is foglalkozott, vizsgálat alá vette azonnal a még megmaradt borkészletet s úgy találta, hogy több, nem záró dugón ólomsöréteg rakódott le, mely ső a dugón felül levő ólomkupaknak a borral való érintkezése miatt képződött. Minthogy az ólomsók felette mérgesek, nagy elővigyázattal kell lenniük az ilyen palackok kibontásánál; mert a boros palackokhoz használt kupakok, melyeknek tulajdonképen ónból (czinből) kellene készítenie lenniük, nagyobrszt ólomból (fekete ón) vannak s rendszeren igen kevés ónot tartalmaznak.

K. I.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1878. augusztus 6-án.

Tartatott Szabó József alelnök elnöklete alatt. Jelen voltak: Szentgyörgyi József, Szentgyörgyi Lajos, Vörös Sándor, Dr. Hintz György és Walter Lajos egyleti helyettes titkár.

124. Julius 15-én tartott ülés jegyzőkönyvének felolvasása, — a jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Vörös Sándor és Szentgyörgyi Lajos tagtársak kéretnek fel.

125. Aradi gazdasági egylet átirata, melyben egyletünket felhívja, hogy a nagyméltóságú földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministeriumhoz a trágyaszállítás vasúti díjtételeinek mérséklése ügyében intézett felterjesztését pártolni és hason szellemben felírni sziveskedjék, — a választmány a felterjesztést az ügy fontosságánál fogva magáévé teszi s a nmltu ministeriumhoz hason szellemben felterjesztést intézend.

126. Ministerium 16,323 sz. a. Temesmegye Dubovác községben, Torontálmegye Pancsova mellett fekvő Ada szigetén, továbbá Hunyadmegye Lupény községében kiüttöt keleti marhavész következtében az ország törvényhatóságaihoz intézett rendeletének másolatát megküldi. — Tudomásul szolgál.

127. Az országos magyar iparegyesület igazgatósága megküldi az italmérési jog szabályozásáról szóló 1876-ki szabályrendelet végrehajtása által sujtott borkereskedés érdekében a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister úrhoz intézett kérvényének egy példányát s felkéri az egyletet, hogy a kérvényben kifejtett nézeteket magáévé tegye s a nagyméltóságú ministeriumhoz hason felterjesztést intézzen. — Tanulmányozás s véleményadás végett egy e czélra kinevezett bizottságnak kiadatott.

128. Székesfehérvári országos ipar-, termény- és állatkiállítás végrehajtó bizottsága a jövő évi kiállításának szabályzatából 150 példányt küld a végből, hogy ezek egyletünk tagjainak kiosztassanak; egyúttal felkéri az egyletet, hogy a kiállítás ügyét magáévé tenni s e czélból saját kebeléből egy bizottságot kinevezni sziveskedjék, mely a végrehajtó bizottságnak kiegészítő részét képezne s vele folytonos összeköttetésben állana. — A küldött kiállítási szabályzatnak 150 példánya az egyleti tagok közt ki fog osztatni, a kiállításra vonatkozó ügyek közveítésével pedig az elnökség bízott meg.

129. A kolozs-monostori gazdasági tanintézet igazgatósága 155 sz. a. az ösztöndíjért és szabadhelyért folyamodók kérvényeit kijelölés végett átteszi, — a kijelölés megtörtént s a ministeriumhoz leendő felterjesztés végett az igazgatósághoz visszaküldetik.

130. Ministerium 15,941 sz. a. leirata, melyben az egyletet felhívja, hogy az 1872. és 1873. évben a méhtenyésztés előmozdítására engedélyezett 849 frtról husz nap alatt kellőleg okmányolt számadásait bemutassa, — minthogy ezen ügy kezelésével a most Párisban időző egyleti titkár volt megbízva, felkérendő a nagyméltóságú ministerium, hogy a kitűzött határidőt az egyleti titkár hazaérkeztéig kiterjeszteni méltóztassék.

131. Kolozsvári pénzügyi igazgatóság 24,750 sz. alatti átirata, melyben az egyletet értesíti, hogy az egylet illeték-

egyenértéki ügyében a nagyméltóságú m. k. pénzügyminisztérium idei július 21-én 31,433 sz. a. kelt leiratával a pénzügyi igazgatóság april 13-án 68 sz. a. kiadott végzéssel öszhangzólag dönteni méltóztatott s azért felhívja az egyletet, az előirt illeték-egyenérték eddig lejárt részletének azonnali lefizetésére, — 24 frt 50 kr. illeték egyenértékének kifizetésére az egyleti pénztárnok fog utasítani.

132. Kolozsvár város tanácsának 5348 sz. a. átírata, melyben értesíti az egyletet, hogy a közhelyből átengedett 46 1/2 □ öl terület árának leszállítása ügyében hozzá intézett kérvényt tekintetbe nem veheti, mert a □ ölenkénti 5 frtnyi megváltási árt minden birtokosra egyaránt kötelező szabályképen állította meg. — Tudomásnl szolgál.

133. Vörös Sándor igazgató „Mezőgazdaság alapvonalai“ czimü munkáját a könyvtár részére megküldi. — Köszönettel fogadtatik s a könyvtárba tétetik.

134. Egyleti pénztárnok Dr. Hintz György bemutatja a július havi pénztári jelentést, mely szerint 1116 frt 24 kr. bevétellel 972 frt 09 kr. kiadás áll szemben; egyttal jelenti, hogy egyes kölcsönvevők kamataikkal hátralékban vannak s kívánatos volna azokat a hátralévő kamatok befizetésére komolyan felhívni; ugyszintén felhatalmazást kér arra, hogy azon tagok neveit, a kik már két évi tagsági díjjal hátralékban vannak, az egyleti ügyvédnek a hátralékok behajtása végett átadhassa, — midőn a pénztár állását a választmány tudomásul veszi, a kamatokkal hátralékban levő kölcsönvevőket a kamatok befizetésére felszólítani határozta s egyttal felhatalmazza az egyleti pénztárnokot, hogy a két évi tagsági díjjal hátralékban levő tagok névsorát, a fiátralékok behajtása végett, az egyleti ügyvédnek beadhassa.

135. Egyleti kert felügyeletével megbizott tagtárs Szentgyörgyi Lajos jelenti, hogy az agyagomb alatti utoza 23 számú ház tulajdonosa Varga Dániel az egyleti köztelekre rugó falba az egylet megkérdezése s engedelmé nélkül ablakot vágatott, — ez ügyben a rendőrséghez átirat intézendő s az ablaknak befalaztatása kérelmezendő.

Hitelesítik:

Vörös Sándor, s. k.

Szentgyörgyi Lajos, s. k.

Szabó József,

egyleti alelnök.

Walter Lajos,

egyleti helyettes titkár.

Vidéki gazdasági tudósítások.

Kraszna, 1878 july. 31.

Learattunk; a repceében, mely különben jó közép terméssel biztatott, a szél-vihar és a majd egy hónapig tartott mindennapos esőzések jelentékeny kárt okozván, a termelők számítását alább csökkentette. A rozsvetés a múlt télen hosszason tartott nagy hó miatt kipállott; a megmaradtnak 1/5 része konkoly. A buza jó közép termést adott; de itt is, mint mindenütt az országban, üszögös. Zab és tengeri közepén alól. Kaszálónk jó közép termést adott. Gyümölcs elég, szőlő nagyon gazdag. Ha annyi üres és nem csak a magunk zsákja nem várakozniék természetményeinkre, a csapások mellett is csak megélhetnénk.

(„Szilágy“)

— A Feketeügy mellől Cofalváról írják a „Nemerének“ e hó 3-ról: „Rosz időket élünk mind az erkölcsi, mind a physikai világban. Nem politikai ujság, de elemi csapás az, miért feljajdulni kénytelen

vagyok. Cofalva kis község a Feketeügy és Kovászna folyó vizek között fekszik; ezen két folyam Dálnoknál kezdve kelet felé Zágónig terjedő erdős hegyekből jövő patakokat magához ölelve, Cofalva határterületét keresztülvágja és már ez évben gátot nem ismerő hatalmas árvával kétszer borította el határunknak több mint kétharmad részét, megbecsülhetlen, kipótolhatlan károkat okozva őszi, tavaszi gabona és széna-terményeinkben, valamint ugar-határ részünkben is. A felszántott termőföldet és trágyát elhordta s elmosta az árvíz, oly mély árkokat mosván sok helyeken, hogy azokat csak nagy költséggel s munkával lehet újból szántófölddé alakítani. Közvetlen a Feketeügy partján levő s a mult ősszel elmagolt szántóján sok birtokos egy kévét sem aratott, elmosván a víz egész darab szántóföldeket. Nehéz körülmények között vagyunk! Nagy aggodalommal néz a birtokos a jövő élébe. Nincs, mivel marháját kitaritsa a télből, nincs miből fizesse a nagy adót. A másodszi árvíz most, midőn e sorokat írom, a learatott gabonát kalangyákban tömegesen sodorta el s iszapolta le. Ily szomorító esetekben az önfenntartás nehéz küzdelemmel jár. Nem lehet csodálkozni, ha a birtokosok közül is többen készülnék más, boldogabb tájékokba ezen, a víz árjainak leginkább kitett szerencsétlen fekvésű községből, mely 10 év alatt csak két évben nem szenvedett vizákr. Ezen bajt orvosolni csak a vizek szabályozása által lehet, mit az állam és nép érdeke egyformán kíván, mert 350 lelket számláló Cofalva kis községünk az említett vizeket szabályozni nem képes; itt az állam segélyére van szükség.

Csia Elek.

Vihar és hó. Hévízen mult szerdán roppant zivatar dühöngött, mely sokféle kárt okozott. A levegő, mely a vihar előtt szinte elviselhetetlenül lankasztó volt, annyira meghűlt, hogy valóságos késő ősziire változott. Később hó is esett, de e havazás természetesen csakhamar nyomtalanná lett.

Mocs, 1878 aug. 10.

Időjárás rendetlen; tavasztól júliusig szárazság, azóta sok eső, jelenleg is esik. A bétakarított és künlévő kévék általánosn nyirkosak; buza jól fizetett és szép is; a rozskalangya ritka, de termett; tavaszi szalmások kielégítő; törökbuza kevés reményre jogosít; szőlő bőven terem, de rosz idő miatt késik. Széna kevés és kiugozott; sarju jól mutat.

Nagy József.

A szerkesztő postája. Közlebebről vett cikkek és küldemények: É. S. Hazi szárnyasok haszna. — K. L.-tól gypajmosó; a gyümölcsfa neveléshez és új kenyér. — A k-monostori tanintézet 77/8-iki értesítője. — Az üszög elleni óvszerek összeállítás, hivatalos gyűjtemény. — G. K. Erdőszegei vinczellér képezde vizsgája. — ó. Közlemények, a monostori tanintézetéről. — B. K. J. Még egy vélemény gazd. hátramaradásunk okairól. —

Felelős szerkesztő: SZABÓ SÁMUEL.

Hirdetések.

1-3

Hirdetés.

(27)

A radnóthi uradalomban kisebb és nagyobb quantumban kapható

üszög- és minden idegen magtól mentes, vetőmagnak való

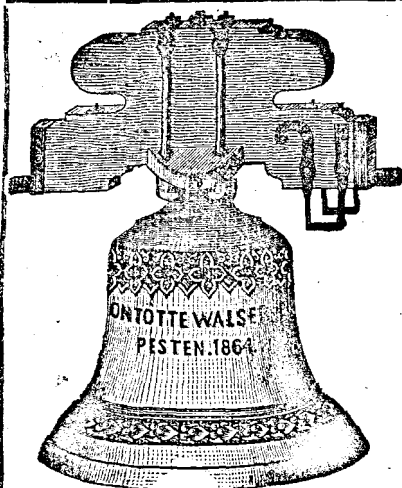
tiszta búza;

hectolitere a csapói vasúti állomáshoz szállítva, 7 forint o. é.

A radnóthi uradalom.

Tömítő-orsók, kovács-fúvók, takaró-ponyvák, tized mérleg és súlyok.

kerti- és kézi fecskendők, tüzi vedrek, pemetek, toló- és maszó létrák

Harangok
fa és vaskalappal.
Tűzoltó szerelvények.
Borlehuzó gépek
teljesen felszerelve.
Gummi és kender
tömlők, gummi kö-
penyegek.
Szivattyus és házi
kutak, azonkívül

rugany-mézga és gutta-perga áruk minden czéflra, nevezete-
sen lapok, szellentyűk, zárkarikák, zsinórok

szerező és javító műhelye; elvállal kutak, gépek és vízvezetések berendezését és javítását

(33-52.) **WALSER FERENCZ** első magyar gép- és tűzoltó szerek gyára, harang és érczöntőde Budapesten, fiókraktár Kolozsvártt. bel-monostor utca 12. szám.

villanyos házi és szoba-távirdek, vezetékek tűzoltó egyletek részére

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	felegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
Á r a k r a j o z á r o k b a n											
Mésztercze		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brassó		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Csik-Szereda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Décs	aug. 6	660	540	420	—	255	555	320	100	200	32
Déva		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erzsébetváros		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Magyaros		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Magy. Kézdivásár	aug. 8	850	700	600	450	250	575	165	95	—	30
Sy.-Sz.-Miklós		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolozsvár	aug. 15	620	375	325	—	210	650	240	120	300	42
M.-Vásárhely		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Enyed		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
N.-Szeben		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szegesvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-Sz.-György	aug. 12	850	800	520	500	330	550	250	160	250	36
Szamosújvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	aug. 8	612	525	375	362	215	562	200	110	230	28
Sz.-Udvarhely	aug. 6	850	700	600	—	300	700	160	40	180	28
Torda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V.-Hunyad		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Melléletek

100 darabonként 1 forint 40 kr-ával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tet-
szés szerint akarányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52									
	széri hirdetésnél									
	fizetendő forint									
18/16 v. egész oldal	8	24	45	85	120	160	180	200	220	260
8/16 v. fél „	4	12	23	43	60	80	90	100	110	130
4/16 v. negyed „	2	6	12	22	30	40	45	50	55	65
2/16 v. nyolczad oldal	1-50	4-50	8	12	16	22	24	26	28	33
1/16 v. tizenhatod „	1	3	4	6	8	11	12	13	14	17

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.